

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

4^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 20 Νοεμβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Βασιλική Καραδήμα Πρόεδρος, Μαργαρίτα Κανάβα Εισηγήτρια και Μαρία Μανδράκη Μέλη.

Για να εξετάσει: α) την από 12.10.2023 με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1587/13.10.2023 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα «...» (εφεξής ο «πρώτος προσφεύγων»), που εδρεύει στην περιοχή του «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα και β) την από 16.10.2023 με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1607/17.10.2023 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο «δεύτερος προσφεύγων»), που εδρεύει στο «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της «...» (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθμ. 30/2283/29.09.2023 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής, περί έγκρισης του υπ' αριθμ. 3/26.09.2023 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, σχετικά με τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου. Στην εν λόγω απόφαση ενσωματώνεται η υπ' αριθμ. 27/2023/31.08.2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, περί έγκρισης των υπ' αριθμ. 1/24.08.2023 και 2/28.08.2023 Πρακτικών της Επιτροπής Διαγωνισμού, σχετικά με τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικών και οικονομικών προσφορών και ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου (εφεξής η «προσβαλλόμενη») και

Κατά του παρεμβαίνοντος επί της δεύτερης προσφυγής οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο «παρεμβαίνων»), που εδρεύει στον «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Κατά του παρεμβαίνοντος επί της δεύτερης προσφυγής οικονομικού φορέα «...».

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

Με την προδικαστική προσφυγή του ο πρώτος προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το σκέλος που απορρίφθηκε η προσφορά του.

Με την προδικαστική προσφυγή του, ο δεύτερος προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το σκέλος που αφενός μεν κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος και ανακηρύχθηκε οριστικός ανάδοχος του διαγωνισμού και αφετέρου δεν απορρίφθηκε η προσφορά του πρώτου προσφεύγοντος για έτερους, επιπρόσθετους λόγους από τους αναφερόμενους στην προσβαλλόμενη.

Με την παρέμβασή του επί της δεύτερης προσφυγής ο παρεμβαίνων επιδιώκει την απόρριψη της δεύτερης προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης.

Με την παρέμβασή του επί της δεύτερης προσφυγής ο πρώτος προσφεύγων επιδιώκει την απόρριψή της και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης κατά το σκέλος που δεν απορρίφθηκε η προσφορά του για επιπρόσθετους λόγους από τους αναφερόμενους στην προσβαλλόμενη.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της πρώτης προσφυγής έχει καταβληθεί παράβολο, κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 1.355 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό «...», την από 10.10.2023 πληρωμή στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης), το οποίο υπερβαίνει κατά 3,57 ευρώ το απαιτούμενο από τις διατάξεις των άρθρων 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, καθώς αυτό υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Επομένως, επί του ποσού των 270.285,60€ (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) που αποτελεί την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης για την οποία ασκείται η προσφυγή το νόμιμο παράβολο ανέρχεται

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

σε 1.351,43 ευρώ. Συνεπώς, το ανωτέρω παράβολο, κατά το υπερβάλλον μέρος του (3,57 ευρώ) πρέπει να επιστραφεί στον πρώτο προσφεύγοντα, ανεξάρτητα από την έκβαση της προσφυγής του.

2. Επειδή, για την άσκηση της δεύτερης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο ,κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 1.352,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό «...», την από 13.10.2023 πληρωμή στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης).

3. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τη με αριθμ. πρωτ. «...» Διακήρυξη προκήρυξε δημόσιο διεθνή ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό με αντικείμενο «...», με κριτήριο κατακύρωσης της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 314.418,85€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α ο οποίος αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 14.07.2023 με Α.Δ.Α.Μ. «...» καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό «...». Ως εκ τούτου, ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

4. Επειδή, αμφότερες οι προδικαστικές προσφυγές έχουν ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκαν αφενός μεν η πρώτη στις 12.10.2023 και η δεύτερη στις 16.10.2023 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 5.10.2023 και εν γένει παραδεκτά.

5. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων στις 25.10.2023, ήτοι εμπροθέσμως σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, ως ισχύει μετά την τροποποίηση του με το ν. 4782/2021, δοθέντος ότι οι απόψεις της αναθέτουσας αρχής επί της πρώτης προσφυγής κοινοποιήθηκαν στις

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

20.10.2023, υπέβαλε μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού υπόμνημα επί των απόψεων, το οποίο λαμβάνεται υπόψη από το Κλιμάκιο.

6. Επειδή, ο παρεμβαίνων κατέθεσε μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 27.10.2023, ήτοι εμπροθέσμως, δοθέντος ότι η υπό κρίση δεύτερη προδικαστική προσφυγή κοινοποιήθηκε από την αναθέτουσα αρχή την 17.10.2023. την παρέμβασή του επί αυτής, για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς η προσφορά του έχει κριθεί αποδεκτή και έχει ανακηρυχθεί οριστικός ανάδοχος του διαγωνισμού.

7. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων κατέθεσε μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 27.10.2023, ήτοι εμπροθέσμως, δοθέντος ότι η υπό κρίση δεύτερη προδικαστική προσφυγή κοινοποιήθηκε από την αναθέτουσα αρχή την 17.10.2023 την παρέμβασή του επί αυτής, για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς η προσφορά του έχει μεν απορριφθεί αλλά έχει αμφισβητήσει τον αποκλεισμό του δια της πρώτης προσφυγής.

8. Επειδή, στο υπό κρίση διαγωνισμό έλαβαν μέρος τρεις οικονομικοί φορείς, ήτοι ο πρώτος προσφεύγων, ο δεύτερος προσφεύγων και ο παρεμβαίνων. Με την υπ' αριθμ. 27/2023/31.08.2023 απόφαση της αναθέτουσας αρχής απορρίφθηκε η προσφορά του πρώτου προσφεύγοντος με την αιτιολογία ότι « Από τον έλεγχο των δειγμάτων προέκυψε το εξής: Στο «...» («...») που κατέθεσε η εταιρεία «...» διαπιστώθηκε ότι η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας δεν είναι εκτυπωμένη επί της ετικέτας αλλά αναγράφεται μαζί με τον αριθμό παρτίδας σε ξεχωριστή αυτοκόλλητη ετικέτα επικολλημένη επί αυτής. Οι χαρακτήρες δεν είναι ανεξίτηλοι αλλά εύκολα αλλοιώνονται (σβήνονται) ενώ η αυτοκόλλητη ετικέτα εύκολα αποκολλάται και απομακρύνεται από την ετικέτα του «...» χωρίς να αφήνει ίχνη. Επίσης, η πληροφορία για τον προσδιορισμό της καταγωγής του «...» δεν αναγράφεται στην ετικέτα μαζί με τον κωδικό έγκρισης και την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας. Οι ετικέτες του «...» δημιουργούν αμφισημία σχετικά με το ποια είναι η κύρια ετικέτα. Σε κάθε περίπτωση τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

αναγράφονται όλα στην κύρια ετικέτα. Επομένως διαπιστώνεται παράβαση των όρων της Διακήρυξης (Παράρτημα II-Τεχνικές προδιαγραφές για «...») και της σχετικής για το «...» νομοθεσίας». Επίσης, με την ανωτέρω απόφαση, ο παρεμβαίνων ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος του διαγωνισμού και ο δεύτερος προσφεύγων κατατάχθηκε δεύτερος σε σειρά μειοδοσίας. Κατόπιν δε ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου, με την προσβαλλόμενη απόφαση ανακηρύχθηκε ο παρεμβαίνων οριστικός ανάδοχος του διαγωνισμού.

9. Επειδή, ο προσφεύγων, ως προσφέρων του υπό κρίση διαγωνισμού, θεμελιώνει πρόδηλο έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης απόφασης, κατά το σκέλος που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς του.

10. Επειδή, ο δεύτερος προσφεύγων, ως προσφέρων του εν θέματι διαγωνισμού του οποίου η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και κατατάχθηκε, δεύτερος σε σειρά μειοδοσίας, θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης ως βλαπτόμενος, κατά το μέρος που αφορά στην αποδοχή της προσφοράς του παρεμβαίνοντος, ερειδόμενο στη ζημία του από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτου στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς του επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση. Περαιτέρω, η προσβαλλόμενη, κατά το μέρος που απορρίπτει την προσφορά του πρώτου προσφεύγοντος είναι, καταρχάς, επωφελής ως προς το διατακτικό της για το δεύτερο προσφεύγοντα και συνεπώς, η πράξη απόρριψης μίας προσφοράς δεν μπορεί, υπό το πρίσμα αυτό, να προσβληθεί παραδεκτά από άλλον συμμετέχοντα στον διαγωνισμό, με αίτημα την αντικατάσταση των αιτιολογιών της απόρριψης ή την προσθήκη επιπλέον τέτοιων. Ωστόσο, οι διαφορετικοί ή επιπλέον λόγοι απόρριψης προσφοράς μπορεί να προβληθούν από έτερο συνδιαγωνιζόμενο οικονομικό φορέα σε περίπτωση, που η αρχική απόρριψη ακυρωθεί ή ανακληθεί και η αρχικώς απορριφθείσα προσφορά γίνει εκ των υστέρων αποδεκτή, Ως εκ τούτου, εν προκειμένω, δοθέντος ότι ο πρώτος προσφεύγων αμφισβήτησε τον αποκλεισμό του δια της με ΓΑΚ 1587/2023 προσφυγής του, οι λόγοι της

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

δεύτερης προσφυγής ως προς την απόρριψη της προσφοράς του πρώτου προσφεύγοντος για επιπρόσθετους λόγους από τους αναφερόμενους στην προσβαλλόμενη, θα προβάλλονται μετ' εννόμου συμφέροντος και άρα, παραδέκτως από το δεύτερο προσφεύγοντα, μόνον σε περίπτωση που ακυρωθεί η προσβαλλόμενη κατά το σκέλος που αφορά τον αποκλεισμό του πρώτου προσφεύγοντος.

11. Επειδή, το άρθρο 53 του ν. 4412/2016" Δημόσιες Συμβάσεις Έργων Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 214/25/ΕΕ) ΦΕΚ Α' 200/24.10.16" ορίζει ότι: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών [...] 2. Τα έγγραφα της σύμβασης...περιέχουν ιδίως : [...]α) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης. β) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων...ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς, κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.),...».

12. Επειδή, το άρθρο 54 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περ.1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών...2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό...».

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

13. Επειδή, το άρθρο 75 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «... 3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. [...]Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων.[...]4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. [...]5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος...».

14. Επειδή, το άρθρο 78 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Όσον αφορά στα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 75, περί κριτηρίων επιλογής, και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 75, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, κατά περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. [...] Αν ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτόν.[...]».

15. Επειδή, το άρθρο 80 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παρ. 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α', ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 περί λόγων αποκλεισμού, και 74 περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις, και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76. Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82 περί προτύπων διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης. Όσον αφορά το άρθρο 78 περί στήριξης στις ικανότητες άλλων φορέων, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να στηρίζονται σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο προκειμένου να αποδείξουν στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχουν τους αναγκαίους πόρους στη διάθεσή τους...

4. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα μπορεί, κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α'. [...]

5. Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α', ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών...».

16. Επειδή, το άρθρο 82 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς.[...]

17. Επειδή, το άρθρο 103 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. [...] Μετά από την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 2690/1999 (Α' 74), όλων των

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73, περί λόγων αποκλεισμού, και 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. [...]2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα, ή να παράσχει διευκρινήσεις με την έννοια του άρθρου 102, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν.[...]

18. Επειδή, το άρθρο 104 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Το δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται: α) κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80 και γ) κατά την εξέταση της υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης[...]». Ως δε έχει κριθεί (ΣΤΕ 1939/2022), το ΕΕΕΣ λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη πλήρωσης των απαιτούμενων προϋποθέσεων συμμετοχής για τις ανάγκες του σταδίου υποβολής της προσφοράς, προκειμένου να μην υποχρεούνται να προσκομίσουν τα σχετικά αποδεικτικά μέσα όλοι οι διαγωνιζόμενοι. Δεν αποτελεί όμως οριστική απόδειξη συνδρομής των προϋποθέσεων αυτών κατά τον χρόνο συμμετοχής για τον οικονομικό φορέα στον οποίο αποφασίζεται να ανατεθεί η σύμβαση, η υποχρέωση του οποίου να αποδείξει ότι πληροί τις προϋποθέσεις αυτές και κατά τον χρόνο συμμετοχής με τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα παραμένει ακέραια και απλώς μετατίθεται σε επόμενο στάδιο το χρονικό σημείο προσκόμισης αποδεικτικών μέσων αναγόμενων και στον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Η δε πρόβλεψη περί προσκόμισης «ενημερωμένων δικαιολογητικών» από τον οικονομικό φορέα στον οποίο αποφασίστηκε η ανάθεση της σύμβασης προϋποθέτει ότι προσκομίζονται πάντως δικαιολογητικά που καλύπτουν και

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

τον χρόνο συμμετοχής. Μόνο με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή είναι σε θέση να προβεί στις αναγκαίες επαληθεύσεις για την πλήρωση των προϋποθέσεων στα χρονικά σημεία που πρέπει αυτές να συντρέχουν, και αποτρέπεται ο κίνδυνος καταστρατήγησης της διαδικασίας, με τη συμμετοχή οικονομικών φορέων που δεν πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής και την ανάθεση της σύμβασης σε οικονομικό φορέα που απέκτησε τις προϋποθέσεις σε στάδιο μεταγενέστερο της υποβολής της προσφοράς.

19. Επειδή, το άρθρο 214 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Τα δείγματα που χρησιμοποιούνται κατά την διενέργεια των προμηθειών υπάγονται στις παρακάτω κατηγορίες: [...]β) Δείγματα οικονομικών φορέων Στην περίπτωση αυτή υπάγονται τα δείγματα που καταθέτουν οι οικονομικοί φορείς όταν απαιτείται από τα έγγραφα της σύμβασης. [...]5. [...]Τα δείγματα της κατηγορίας β΄ πρέπει να είναι, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές. Αν από τη διακήρυξη προβλέπεται επίσημο δείγμα, τότε τα δείγματα της κατηγορίας β΄ θα πρέπει να είναι, σύμφωνα και με το επίσημο δείγμα. Τα δείγματα της κατηγορίας β΄ αξιολογούνται κατά το στάδιο αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς με τρόπο που καθορίζεται σαφώς στα έγγραφα της σύμβασης (μακροσκοπικός έλεγχος, εργαστηριακός έλεγχος, πρακτική δοκιμασία ή συνδυασμός αυτών)[...]. Ως δε έχει ad hoc κριθεί, εφόσον ρητά απαιτείται από την διακήρυξη η προσκόμιση δείγματος σύμφωνου με τις τεχνικές προδιαγραφές, προκειμένου να αξιολογηθεί βάσει αυτού η προσφορά τότε νομίμως απορρίπτεται η προσφορά εάν κριθεί ότι το προσκομισθέν δείγμα δεν εκπληρώνει τις προδιαγραφές (Βλ. ΔΕφΑΘ 1489/2023 και ΣΤΕ Ασφ. 721/2011).

20. Επειδή, στους κρίσιμους για την εξέταση των υπό κρίση προσφυγών όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι : « [...] 1.3. [...] Εν κατακλείδι, το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης συνίσταται στην προμήθεια, «...» στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «...» που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους «...». Πιο ειδικά, το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης αφορά: την προμήθεια των ειδών του κατωτέρω πίνακα και, σύμφωνα με τους όρους και τις

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

προδιαγραφές της παρούσας, □ την ομαδοποίηση των «...» ανάλογα με τις ζώνες θερμοκρασίας διατήρησης και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των «...», □ την ενδιάμεση «...» τους και την περαιτέρω προώθηση τους σε ασφαλείς συνθήκες στα επιμέρους σημεία διανομής των «...» □ την «...» των ειδών και αγαθών, τη «...» των αγαθών σε χαρτοκιβώτια ή τελάρα μίας χρήσης και η «...» τους με κατάλληλα οχήματα στους χώρους «...», □ την «...», «...» και «...» αυτών ταξινομημένων ανά κατηγορία «...» εντός των χώρων «...»,[...]

2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια [...] Γ) Να υποβάλουν με την προσφορά τους Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία θα δηλώνεται ότι για όλη την διάρκεια της σύμβασης θα διαθέτουν ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης έναντι τρίτων σε ισχύ, με ασφαλιστική κάλυψη τουλάχιστον του 100% της προϋπολογισθείσας δαπάνης της παρούσης (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.) με αντικείμενο και πεδίο κάλυψης αντίστοιχο με αυτό του αντικείμενου της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί. Το Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο θα πρέπει να κατατεθεί από τον προσωρινό ανάδοχο στο στάδιο κατακύρωσης μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά της παρ. 3.2 της παρούσας. [...]

2.2.6.2 [...] Για την εύρυθμη υλοποίηση του έργου ο ανάδοχος οικονομικός φορέας απαιτείται να διαθέτει καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασής του, συμπεριλαμβανομένων και ενδεχόμενων παρατάσεων αυτής, ιδιόκτητο ή μισθωμένο αδειοδοτημένο «...» για την «...», το οποίο να έχει έγκριση «...» (ΚΩΔΙΚΟΣ F) από την αρμόδια υπηρεσία του «...» και να βρίσκεται εντός της Περιφερειακής Ενότητας «...». [...] Ο οικονομικός φορέας με την προσφορά του υποβάλει Υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση που κηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος, θα αποδείξει την κάλυψη της συγκεκριμένης ανάγκης καταθέτοντας τα αποδεικτικά μέσα με την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης παρ. 2.2.9.2.[...]

2.2.6.5 Προς απόδειξη της προέλευσης των προσφερόμενων ειδών, οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μαζί με την προσφορά τους, επί ποινή αποκλεισμού, τα ακόλουθα δικαιολογητικά: Υπεύθυνη Δήλωση όπου θα δηλώνεται αναλυτικά για κάθε είδος η επιχειρηματική μονάδα στην οποία παράγεται το κάθε είδος καθώς και ο τόπος εγκατάστασης αυτής, επί ποινή αποκλεισμού. [...]

2.2.6.7 Ο προσφέρων οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος να λάβει όλα τα

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

κατάλληλα μέτρα για τη σωστή «...» των ειδών στον υποδεικνυόμενο από την αναθέτουσα αρχή τόπο παράδοσης. Ο οικονομικός φορέας πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον έξι (6) φορτηγά για την «...» των «...» εκ των οποίων τουλάχιστον δύο (2) φορτηγά «...» και τουλάχιστον δύο (2) φορτηγά για τη «...» των «...». Απαιτείται επίσης κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς, επί ποινή αποκλεισμού, η προσκόμιση των αδειών κυκλοφορίας των οχημάτων καθώς και των αδειών ή εγκρίσεων καταλληλότητας από την Δ/ση Κτηνιατρικής ή άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες, για τα μέσα μεταφοράς. Από τις προσκομιζόμενες άδειες κυκλοφορίας των οχημάτων ή τις άδειες/εγκρίσεις καταλληλότητας θα πρέπει να προκύπτει με σαφήνεια το μεταφερόμενο είδος έτσι ώστε να καλύπτει όλα τα προς προμήθεια είδη [...] 2.2.7 Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης [...] 2.2.7.2 Σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δε παράγει ο ίδιος το υπό προμήθεια είδος, προσκομίζεται το Πιστοποιητικό ISO 22000:2005 ή ισοδύναμο ή νεότερο αυτού για τη διαχείριση της ασφάλειας των «...», διαπιστευμένο από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.) ή άλλο αντίστοιχο φορέα, από την επιχείρηση που παράγει τα διακινούμενα είδη. [...]

2.2.8.1 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς (άρθρο 78 παρ.1 του Ν. 4412/2016). Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους, τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται. Εφόσον οι οικονομικοί φορείς επικαλεστούν τη χρηματοοικονομική, τεχνική ή επαγγελματική ικανότητα τρίτων, υποχρεούνται με την προσφορά τους σωρευτικά: (α) να υποβάλουν όλα τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν ότι οι φορείς στην ικανότητα των οποίων προτίθενται να στηριχθούν πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής (ΕΕΕΣ και λοιπά δικαιολογητικά) και (β) να αποδείξουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης όλα τα απαραίτητα μέσα για την εκτέλεσή της με την προσκόμιση Ιδιωτικού

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

Συμφωνητικού, σχετικής δέσμευσης μεταξύ του οικονομικού φορέα και του επικαλούμενου τρίτου, στην οποία δηλώνεται ότι οι τρίτοι δεσμεύονται να παράσχουν όλες τις απαιτούμενες από την παρούσα εγγυήσεις. [...] 2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.7, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8. της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2.2.9.1 και 2.2.9.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση [...] 2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους, ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα ΙΙΙ, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. [...] Επί ποινή αποκλεισμού, υποβάλλονται κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς οι επιμέρους Υπεύθυνες Δηλώσεις και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τη συμμόρφωση των οικονομικών φορέων, στις απαιτήσεις των παραγράφων 2.2.5, 2.2.6, 2.2.7 και 2.2.8 [...] 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα Α. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά που

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

προβλέπονται στις εν λόγω παραγράφους [...] B.3. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά της παραγράφου 2.2.5. [...] B.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά της παραγράφου 2.2.6. Ειδικά για την απόδειξη της απαίτησης 2.2.6.2. προσκομίζουν: i. Έγγραφα ιδιοκτησιακού καθεστώτος του «...» ή συμφωνητικό μίσθωσης με διάρκεια τουλάχιστον μέχρι την λήξη της παρούσας σύμβασης, θεωρημένο από την αρμόδια αρχή, εφόσον απαιτείται. ii. Άδεια λειτουργίας του «...» που κατά τις κείμενες νομοθετικές διατάξεις επιτρέπουν την άσκηση «...» δραστηριοτήτων. B.5. Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά της παραγράφου 2.2.7.[...] 2.4.3.2 Τεχνική προσφορά Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές”, όπως αυτές ορίζονται στους όρους της παρούσας διακήρυξης και στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα, συμπεριλαμβανομένων και των ζητούμενων υπεύθυνων δηλώσεων των ειδών [...] 3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου – Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης, καθώς και των αποδεικτικών εγγράφων της παραγράφου 2.2.9.2 Β1, Β6, Β7 και του ζητούμενου στην παράγραφο 2.2.5 της παρούσης ασφαλιστηρίου συμβολαίου. [...] Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινήσεις με την έννοια του άρθρου 42 του ν.4782/2021, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν[...]

6.4 Προσκόμιση δείγματος Οι οικονομικοί φορείς, επί ποινή αποκλεισμού, θα πρέπει να καταθέσουν δείγματα, όπως αναφέρονται παρακάτω[...]. Όλα τα δείγματα θα είναι τοποθετημένα σε ξεχωριστή συσκευασία με τον τίτλο «ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ». Σε κάθε δείγμα θα υπάρχει αυτοκόλλητο ή καρτελάκι στο οποίο θα αναφέρονται τα στοιχεία του συμμετέχοντα, ο τίτλος της προμήθειας, ο αριθμός της διακήρυξης, ο πλήρης τίτλος του φορέα που διενεργεί την προμήθεια, η ομάδα και ο α/α του προσφερόμενου είδους όπως αυτό αναφέρεται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης. Τα δείγματα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις αναφερόμενες στο Παράρτημα Ι της παρούσης τεχνικές προδιαγραφές και κατ'άρθρο 214 ν.4412/2016. [...] Η διαδικασία προσκόμισης και οι λοιποί σχετικοί όροι προϋποθέσεις και απαιτήσεις από τους οικονομικούς φορείς αναλύονται στο Παράρτημα Ι [...] ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης [...] Γ.4. Επισήμανση «...» Η παρουσίαση των υποχρεωτικών ενδείξεων στην επισήμανση των «...», πρέπει να είναι σύμφωνη με το άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011. Επί της «...» θα πρέπει να αναγράφονται, κατ' ελάχιστον, τα κάτωθι: Η ονομασία του «...». Η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης (εάν πρόκειται για ελληνικό «...»), όπως ορίζεται στο άρθρο 26 Καν. (ΕΕ) 1169/2011, [...] Η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας και η τυχόν τελική ημερομηνία ανάλωσης με τη φράση «ανάλωση έως» (Ημέρα/ Μήνας/Ετος)'' [...] Οι οδηγίες «...», «...». Η επισήμανση και παρουσίαση να παρέχει πληροφόρηση για την ενδεδειγμένη χρήση των «...» αυτών, να μην είναι

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

παραπλανητική [...] Γ.9. Δείγματα Για την αξιολόγηση των προσφορών θα κατατεθούν υποχρεωτικά από τους υποψήφιους Οικονομικούς Φορείς αντιπροσωπευτικά δείγματα των προσφερόμενων «...» του Πίνακα του Μέρους Α της παρούσης. [...] Κατά την αξιολόγηση των προσφορών, θα τίθενται υπόψη του αρμόδιου Οργάνου και τα σχετικά δείγματα της παρούσης [...] Τα δείγματα θα αξιολογηθούν κατά το στάδιο ελέγχου της τεχνικής προσφοράς με μακροσκοπικό έλεγχο, εργαστηριακό έλεγχο (εάν κριθεί απαραίτητος), ή συνδυασμός αυτών. Τα δείγματα και οι «...» των «...» θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές και θα μείνουν αμετάβλητες καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσης της προμήθειας. [...]Γ.10. Απαράβατοι Όροι Όλοι οι όροι της παρούσας θεωρούνται απαραίτητοι και η μη τήρηση αυτών συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς[...]ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ «...» [...] 2.1.3. Το «...» θα πρέπει να έχει χρόνο ελάχιστης διατηρησιμότητας 12 μηνών τουλάχιστον από την ημερομηνία παραλαβής του [...] 4. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ Στην επισήμανση των «...» θα περιέχονται οι υποχρεωτικές πληροφορίες που απαιτείται να παρέχονται στον καταναλωτή βάσει των διατάξεων της ενωσιακής (Καν. 1169/2011) και εθνικής νομοθεσίας (ΚΤΠ). 4.1. Ενδείξεις πάνω στην «...». Επί της «...» θα πρέπει να αναγράφονται στην Ελληνική γλώσσα, κατ' ελάχιστον, οι ακόλουθες έντυπες πληροφορίες με ευανάγνωστους, εμφανείς και ανεξίτηλους χαρακτήρες: Η ονομασία του προϊόντος («...»), [...] Η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας του «...».[...] Ο αλφαριθμητικός κωδικός έγκρισης (EL 40 xxxx), εφόσον είναι ελληνικής προέλευσης, Η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του «...», Ένδειξη σχετική με την αναγνώριση της παρτίδας...». Κατά δε τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν, όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων. Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

διαδικασία. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς. Εξάλλου, όπως έχει παγίως κριθεί, η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων αποτελεί πράξη εκτελεστή, υποκείμενη σε προσφυγή και εφ' όσον δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, οι παρεχόμενες με αυτήν διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακήρυξης στους οποίους αναφέρονται.

21. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως απορρίφθηκε η προσφορά του διότι στην ετικέτα του υποβληθέντος δείγματος για το «...» που υπέβαλε αναγράφονται όλα τα στοιχεία, προκύπτει δε ξεκάθαρα ότι είναι ελληνικής καταγωγής τόσο από τον ελληνικό αλφαριθμητικό κωδικό έγκρισης “EL 40 001” ο οποίος αναγράφεται πάνω στην ετικέτα, όσο και από το γεγονός ότι στην μπροστινή όψη της «...» αναγράφεται ξεκάθαρα «Ελληνικό «...»». Επιπροσθέτως, κατά τον προσφεύγοντα, όλα τα στοιχεία διακρίνονται ευκρινώς και οι ετικέτες είναι πολύ καλά κολλημένες και δεν υπάρχει περίπτωση να αποκολληθούν, ούτε έχει σημασία ποιά είναι η κύρια ετικέτα, αφού και οι δύο είναι κολλημένες σταθερά πάνω στο «...» και αποτελούν την κύρια ετικέτα. Σε κάθε περίπτωση, ο προσφεύγων προβάλλει ότι ο λόγος αποκλεισμού του δεν ερείδεται επί της διακήρυξης, πολλώ δε μάλλον αφού η αναθέτουσα αρχή δεν επικαλείται κάποια συγκεκριμένη απόκλιση του προϊόντος του από τις τεχνικές προδιαγραφές.

22. Επειδή, στον όρο 6.4 της διακήρυξης προβλέπεται η κατάθεση με την προσφορά δειγμάτων των προσφερόμενων ειδών, τα οποία πρέπει να πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές για έκαστο είδος που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης. Στο εν λόγω δε Παράρτημα, ως προς το είδος «...» τίθεται ως τεχνική προδιαγραφή να έχει χρόνο ελάχιστης διατηρησιμότητας δώδεκα μηνών τουλάχιστον από την ημερομηνία παραλαβής του, καθώς και να αναγράφονται με ευανάγνωστους, εμφανείς και

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

ανεξίτηλους χαρακτήρες επί της «...» του, μεταξύ άλλων, η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας, ο κωδικός παρτίδας και η χώρα καταγωγής του «...», ενώ εφόσον είναι ελληνικής προέλευσης και αλφαριθμητικός κωδικός έγκρισης. Επομένως, σύμφωνα και με τα εκτεθέντα υπό σκέψη 18, σε περίπτωση προσκόμισης δείγματος για το «...» που δεν πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης είτε ως προς τα στοιχεία που πρέπει να δηλώνονται επί της «...» του είτε ως προς τον τρόπο αναγραφής τους, συντρέχει λόγος αποκλεισμού της προσφοράς.

23. Επειδή, ως έχει ήδη εκτεθεί υπό σκέψη 8, η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά του πρώτου προσφεύγοντος διότι το προσκομισθέν δείγμα του για το «...» δεν πληροί τις τεχνικές προδιαγραφές του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, ερειδόμενη σε τέσσερις επάλληλες αιτιολογίες, ήτοι α) η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας του «...» δεν είναι εκτυπωμένη επί της ετικέτας της «...» του δείγματος αλλά έχει επικολληθεί επί της κύριας ετικέτας ξεχωριστή αυτοκόλλητη ετικέτα στην οποία αναγράφεται η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας του «...» μαζί με τον αριθμό παρτίδας του, β) η διακριτή αυτοκόλλητη ετικέτα αποκολλάται εύκολα και απομακρύνεται από την ετικέτα του «...», οι δε χαρακτήρες της αυτοκόλλητης ετικέτας δεν είναι ανεξίτηλοι αλλά εύκολα αλλοιώνονται, γ) οι ετικέτες του «...» δημιουργούν αμφισημία σχετικά με το ποιά είναι η κύρια ετικέτα και δ) η πληροφορία για τον προσδιορισμό της καταγωγής του «...» δεν αναγράφεται στην ετικέτα μαζί με τον κωδικό έγκρισης και την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας. Ως δε προκύπτει από τις προσκομισθείσες από τον πρώτο προσφεύγοντα και την αναθέτουσα αρχή φωτογραφίες του επίμαχου δείγματος, η «...» του δείγματος φέρει δυο ετικέτες, έκαστη σε κάθε πλευρά, όπου στη μια ετικέτα αναγράφεται η ένδειξη «Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από:» χωρίς όμως να υπάρχει και μνεία της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας του «...», ούτε και του αριθμού παρτίδας του «...», ως απαιτείται κατά το Παραρτήμα Ι της διακήρυξης. Περαιτέρω, σε ξεχωριστή ετικέτα πολύ μικρού μεγέθους, η οποία επικολλήθηκε προδήλως εκ των υστέρων πάνω στην αρχική ετικέτα του δείγματος και ακριβώς στο σημείο όπου υπήρχε κενή η ένδειξη για την ελάχιστη διατηρησιμότητα του «...»,

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

έχουν τυπωθεί τα ελλείποντα στοιχεία της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας του «...» με τον αριθμό παρτίδας του, με πολύ μικρούς τυπογραφικούς χαρακτήρες, οι οποίοι δεν είναι ανεξίτηλοι αλλά έχουν ήδη αλλοιωθεί («σβήσει»), ενώ εξάλλου και η ίδια η διακριτή αυτοκόλλητη ετικέτα έχει αποκολληθεί από την αρχική ετικέτα του δείγματος. Επιπροσθέτως, η ελληνική καταγωγή του «...» έχει τυπωθεί στη μια αρχική ετικέτα του δείγματος, ο δε αλφαριθμητικός κωδικός έγκρισης έχει αναγραφεί στην έτερη αρχική ετικέτα. Ως εκ τούτου, δεδομένης της απαίτησης του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης περί αναγραφής στη «...» του δείγματος με ανεξίτηλους και ευανάγνωστους χαρακτήρες της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας του «...» και του αριθμού παρτίδας του, αβασίμως ο πρώτος προσφεύγων υποστηρίζει ότι στο δείγμα του «...», αναγράφονται σε εμφανέστατο σημείο, όλα τα απαιτούμενα στοιχεία-ενδείξεις, από την ίδια την παραγωγό-συσκευάστρια εταιρεία, χωρίς να παραλείπεται κάποιος, ως άλλωστε ως αβάσιμες πρέπει να απορριφθούν οι αιτιάσεις του πρώτου προσφεύγοντος ότι δεν έχει σημασία ποια είναι η κύρια ετικέτα, καθώς η αναγραφή των υποχρεωτικών στοιχείων στην ετικέτα της παραγωγού εταιρείας επί της «...» του «...» αποσκοπεί στην ενημέρωση και προστασία του καταναλωτικού κοινού, η δε ύπαρξη επί της «...» ενός «...» δυο ετικετών, η μια επικολλημένη εκ των υστέρων πάνω στην άλλη, προδήλως δημιουργεί αμφισημία και σύγχυση ως προς τα στοιχεία του εν λόγω «...». Ακόμη όμως και αν ήθελε γίνει δεκτό-quod non-ότι τα απαιτούμενα εκ του νόμου στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται επί της «...» του «...» δύναται να δηλώνονται όχι με την κύρια ετικέτα της παραγωγού εταιρείας αλλά και με έτερη, διακριτή, εκ των υστέρων επικολληθείσα ετικέτα, σε κάθε περίπτωση, τα υποχρεωτικώς ζητούμενα στοιχεία πρέπει να αναγράφονται με ευανάγνωστους, εμφανείς και ανεξίτηλους χαρακτήρες, το οποίο, εν προκειμένω, δεν συντρέχει καθώς έχουν ήδη αλλοιωθεί τα στοιχεία της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας του «...» και του αριθμού παρτίδας του, ενώ και η διακριτή αυτοκόλλητη ετικέτα έχει αποκολληθεί. Ενόψει των ανωτέρω, οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος ότι ο αποκλεισμός του δεν ερείδεται στη διακήρυξη αλλά σε διασταλτική ερμηνεία αυτής, θα πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι, αν και ο

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

πρώτος προσφεύγων ορθώς προβάλλει ότι το προσφερόμενο «...» είναι ελληνικής καταγωγής, στοιχείο το οποίο δηλώνεται στη «...» όπως και ο ελληνικό αλφαριθμητικός κωδικός έγκρισης, χωρίς να απαιτείται τα στοιχεία αυτά να βρίσκονται εκτυπωμένα και τα δύο στο ίδιο σημείο της «...». Σημειωτέον ότι η ΕΑΔΗΣΥ δεν δύναται να υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή ως προς τον έλεγχο του δείγματος αλλά ελέγχει τη νομιμότητα της κρίσης αυτής επί τη βάση των εγγράφων της διαδικασίας, των προβαλλόμενων ισχυρισμών και των προσκομιζόμενων αποδεικτικών στοιχείων. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή με ορθή και νόμιμη αιτιολογία απέρριψε την προσφορά του πρώτου προσφεύγοντος και η πρώτη προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

24. Επειδή, ο δεύτερος προσφεύγων με τον πρώτο λόγο της προσφυγής του ισχυρίζεται ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι για την πλήρωση του κριτηρίου τεχνικής ικανότητας του όρου 2.2.6.2 της διακήρυξης περί διάθεση «...» χώρου, έχει επικαλεστεί την τεχνική ικανότητα του «...» και προσκόμισε με την προσφορά του ΕΕΕΣ και ιδιωτικό συμφωνητικό στήριξης αλλά όχι τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του όρου 2.2.9.2.B.4 για την «...», ήτοι έγγραφα ιδιοκτησιακού καθεστώτος του «...» χώρου ή συμφωνητικό μίσθωσης του «...», ως απαιτεί ο όρος 2.2.8.1 της διακήρυξης. Επίσης, κατά το δεύτερο προσφεύγοντα, ο παρεμβαίνων προσκόμισε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης μισθωτήριο «...» άλλου τρίτου φορέα, της εταιρείας "...» και όχι μισθωτηρίου του «...», στο οποίο έχει δηλώσει ότι θα στηριχθεί για την πλήρωση του συγκεκριμένου κριτηρίου της διακήρυξης. Εξάλλου, ο προσφεύγων προβάλλει ότι αν ήθελε κριθεί, ότι η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει από τον παρεμβαίνοντα να προσκομίσει τα ελλείποντα έγγραφα του «...», σύμφωνα με το άρθρο 103 του ν.4412/2016, αυτά θα πρέπει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 104 του ν.4412/2022 να φέρουν ημερομηνία προγενέστερη αυτής της κατάθεσης της προσφοράς του.

25. Επειδή, στον όρο 2.2.6.1 της διακήρυξης τίθεται ως κριτήριο τεχνικής ικανότητας οι διαγωνιζόμενοι να διαθέτουν ιδιόκτητο ή μισθωμένο αδειοδοτημένο «...» για την «...» και προβλέπεται ότι, προς τον σκοπό

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

προαπόδειξης του εν λόγω κριτηρίου απαιτείται να προσκομιστεί κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών σχετική υπεύθυνη δήλωση, ενώ ο προσωρινός ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει προς απόδειξη του επίμαχου κριτηρίου, τα αναφερόμενα στον όρο 2.2.9.2.B4 δικαιολογητικά κατακύρωσης, ήτοι αποδεικτικά έγγραφα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του «...» χώρου ή συμφωνητικό μίσθωσης με διάρκεια τουλάχιστον μέχρι την λήξη της σύμβασης, θεωρημένο από την αρμόδια αρχή, καθώς και άδεια λειτουργίας του «...». Παρόμοια δε υποχρέωση προσκόμισης των δικαιολογητικών κατακύρωσης του όρου 2.2.9.2.B4 της διακήρυξης από τον προσωρινό ανάδοχο συνάγεται εκ της συνδυαστικής εφαρμογής των όρων 2.2.9.2.A και 3.2 της διακήρυξης. Περαιτέρω, κατά τον όρο 2.2.8.1 της διακήρυξης, είναι δυνατή η στήριξη σε τρίτο φορέα προς πλήρωση των κριτηρίων τεχνικής ικανότητας του όρου 2.2.6 της διακήρυξης, οπότε στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να προσκομιστούν με την προσφορά αφενός μεν ιδιωτικό συμφωνητικό στήριξης του συμμετέχοντος με τον τρίτο φορέα, αφετέρου ΕΕΕΣ του τρίτου φορέα και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στον όρο 2.2.6 της διακήρυξης, τα οποία αποδεικνύουν ότι ο τρίτος φορέας πληροί το σχετικό κριτήριο τεχνικής ικανότητας για το οποίο παρέχει στήριξη. Ουδόλως δε η αναφορά στο όρο 2.2.8.1 σε «δικαιολογητικά» που πρέπει να κατατεθούν για τον τρίτο φορέα με την προσφορά αφορά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του όρου 2.2.9.2 της διακήρυξης, καθώς τυχόν τέτοια ερμηνεία, καταρχάς, έρχεται σε αντίθεση με τους ήδη προεκτεθέντες όρους της διακήρυξης αλλά και τον όρο 2.4.3.1 στον οποίο τίθεται παραπομπή στα δικαιολογητικά του όρου 2.2.6 και όχι του όρου 2.2.9.2 της διακήρυξης, σε κάθε δε περίπτωση στερείται λογικού νοήματος η προσκόμιση, κατά το στάδιο της προσφοράς, των δικαιολογητικών κατακύρωσης του όρου 2.2.9.2 μόνον σε περίπτωση που ο υποψήφιος στηρίζεται σε τρίτο φορέα για την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, ενώ αντίστοιχη υποχρέωση δεν προβλέπεται αν ο υποψήφιος δηλώνει ότι ο ίδιος πληροί τα κριτήρια επιλογής άνευ στήριξης. Επομένως, βάσει των προεκτεθέντων, εφόσον ο διαγωνιζόμενος στηρίζεται σε τρίτο φορέα για την πλήρωση του κριτηρίου περί διαθέσης κατάλληλου «...» χώρου κατά τον όρο 2.2.6.2 της διακήρυξης, τότε θα πρέπει να

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

προσκομίσει, κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών ΕΕΕΣ του ιδίου και του τρίτου φορέα, την υπεύθυνη δήλωση του όρου 2.2.6.2 της διακήρυξης και το σχετικό ιδιωτικό συμφωνητικό στήριξης και εν συνεχεία, σε περίπτωση που ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος, να προσκομίσει τα αποδεικτικά έγγραφα του όρου 2.2.9.2.B.4 για τον τρίτο φορέα, τα οποία θα πρέπει να καλύπτουν και το χρόνο υποβολής της προσφοράς, ως απαιτεί ο όρος 2.2.9 της διακήρυξης. Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που ο προσωρινός ανάδοχος δεν προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης δεν απορρίπτεται η προσφορά του αλλά καλείται εκ νέου να καταθέσει τα ελλείποντα έγγραφα.

26. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο παρεμβαίνων δήλωσε με την προσφορά του, ότι στηρίζεται για την πλήρωση του κριτήριου τεχνικής ικανότητας περί διάθεσης «...» χώρου στον τρίτο φορέα «...» και προσκόμισε το από 8.08.2023 ιδιωτικό συμφωνητικό στήριξης, ΕΕΕΣ του τρίτου φορέα και την από 2.08.2023 υπεύθυνη δήλωση του ιδίου του συμμετέχοντος, κατά τον όρο 2.2.6.2 της διακήρυξης (αρχείο υπό τίτλο «7_Υπεύθυνη Δήλωση περί Υποβολής Δικαιολογητικών Αποθήκης στην Κατακύρωση»). Ως εκ τούτου, ο παρεμβαίνων έχει προσκομίσει με την προσφορά του όλα τα απαιτούμενα κατά τους όρους 2.2.6.2, 2.2.8.1 και 2.4.3.1 της διακήρυξης έγγραφα, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από το δεύτερο προσφεύγοντα τυγχάνουν απορριπτέα ως αβάσιμα. Περαιτέρω, ο παρεμβαίνων, κατά το στάδιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, προσκόμισε το από 10.08.2023 Προσύμφωνο Υπηρεσιών «...» (αρχείο υπό τίτλο «8_2_2_0_Δικαιολογητικά «...») μεταξύ του τρίτου φορέα «...» στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται και της εταιρείας με την επωνυμία "...", η οποία διαθέτει «...» χώρο 150τμ «...» και 100τμ «...» για το χρονικό διάστημα από 1.07.2020 έως 31.12.2025 μίσθωσης με την εταιρεία "...", ως προκύπτει από την επίσης υποβληθείσα δήλωση πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας (αρχείο υπό τίτλο «8_2_2_6_ Δικαιολογητικά «...»). Επιπροσθέτως, ο παρεμβαίνων έχει υποβάλλει με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης τις σχετικές άδειες του ανωτέρω «...» χώρου. Συνεπώς, ο παρεμβαίνων προσκόμισε όλα τα

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

απαιτούμενα, κατά τον όρο 2.2.9.2.B4 δικαιολογητικά κατακύρωσης, εκ των οποίων αποδεικνύεται ότι ο τρίτος φορέας/ «...» ,στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο παρεμβαίνων για την πλήρωση του κριτηρίου τεχνικής ικανότητας του όρου 2.2.6.2 της διακήρυξης διαθέτει, δια του ως άνω προσυμφώνου, κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς, τον απαιτούμενο κατά τη διακήρυξη, «...» χώρο και, άρα, πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής, ο δε πρώτος λόγος της δεύτερης αυτής προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

27. Επειδή, ο δεύτερος προσφεύγων με το δεύτερο λόγο της προσφυγής του ισχυρίζεται ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι παρόλο που δήλωσε με την προσφορά του ότι διέθετε ασφαλιστήριο συμβόλαιο με τα ζητούμενα χαρακτηριστικά και με αντικείμενο και πεδίο κάλυψης αντίστοιχο με αυτό του αντικειμένου της σύμβασης, που πρόκειται να συναφθεί, παρά ταύτα, κατέθεσε ασφαλιστήριο με την "... " με διάφορο αντικείμενο και πεδίο κάλυψης από το ζητούμενο, το οποίο προέβλεπε ως ασφαλισμένη δραστηριότητα την «...» και επομένως, δεν περιελάμβανε τη «...», την «...», τη «...», τη «...» και την «...». Αν ήθελε δε κριθεί, κατά τον προσφεύγοντα, ότι η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει από τον παρεμβαίνοντα να προσκομίσει ασφαλιστήριο συμβόλαιο με αντικείμενο και πεδίο κάλυψης αντίστοιχο με αυτό του αντικειμένου της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 103 του ν.4412/2016, αυτό θα πρέπει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 104 του ν.4412/2022 να φέρει ημερομηνία προγενέστερη της κατάθεσης της προσφοράς του.

28. Επειδή, σύμφωνα με τον όρο 1.3 της διακήρυξης, το αντικείμενο του διαγωνισμού περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη «...», «...», «...», «...» και «...». Περαιτέρω, στον όρο 2.2.5.Γ της διακήρυξης τίθεται ως κριτήριο χρηματοοικονομικής επάρκειας ο διαγωνιζόμενος να διαθέτει εν ισχύ ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης έναντι τρίτων, με πεδίο κάλυψης αντίστοιχο του αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης. Προς δε προαπόδειξη του εν λόγω κριτηρίου, στον ως άνω όρο αλλά και τον όρο 2.4.3.1 της διακήρυξης προβλέπεται ότι, κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών, οι συμμετέχοντες οφείλουν να προσκομίσουν σχετική υπεύθυνη

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

δήλωση, ενώ, το ζητούμενο ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα πρέπει να κατατεθεί από τον προσωρινό ανάδοχο με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, κατά τα αναφερόμενα στους όρους 2.2.9.2.B3 και 3.2. της διακήρυξης, το οποίο πρέπει να καλύπτει και το χρόνο υποβολής της προσφοράς, ως απαιτεί ο όρος 2.2.9 της διακήρυξης.

29. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο παρεμβαίνων προσκόμισε με την προσφορά του αρχείο υπό τίτλο «4_2_Βεβαιώσεις Ασφάλισης και Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» στο οποίο επισυνάπτεται αφενός μεν (σελ. 2) το από 10.07.2023 πιστοποιητικό ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης με την εταιρεία «...», που αφορά την περίοδο ασφάλισης 10.07.2023-10.07.2024 και με πεδίο που καλύπτει την «...», «...», «...», «...», «...», «...», «...», «...» & «...», «...» και «...» και αφετέρου (σελ. 10επ) η από 20.07.2023 Πρόσθετη Πράξη ασφαλιστηρίου συμβολαίου επαγγελματικής ευθύνης με την εταιρεία «...» και με πεδίο που καλύπτει την «...», «...», «...», «...», «...», «...», «...», «...», «...» και «...». Επομένως, ο παρεμβαίνων διαθέτει το απαιτούμενο κατά τον όρο 2.2.5.Γ της διακήρυξης ασφαλιστήριο συμβόλαιο, με πεδίο κάλυψης που αφορά το αντικείμενο του διαγωνισμού και καλύπτει το χρόνο υποβολής της προσφοράς και ο δεύτερος λόγος της δεύτερης προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

30. Επειδή, ο δεύτερος προσφεύγων με τον τρίτο λόγο της προσφυγής ισχυρίζεται ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι δεν πληροί το κριτήριο τεχνικής ικανότητας του όρου 2.2.6.7 της διακήρυξης καθώς κατέθεσε μόνο άδειες κυκλοφορίας οχημάτων για «...» και δεν διαθέτει οχήματα για τη «...», όπως ρητά απαιτείται από τη διακήρυξη, η οποία κάνει σαφή διαχωρισμό μεταξύ των δύο απαιτούμενων φορτηγών «...» και των δύο απαιτούμενων φορτηγών για «...».

31. Επειδή, στον όρο 2.2.6.7 της διακήρυξης τίθεται ως κριτήριο τεχνικής ικανότητας οι διαγωνιζόμενοι να διαθέτουν τουλάχιστον έξι φορτηγά για την «...», εκ των οποίων τα δυο τουλάχιστον να είναι φορτηγά «...» και τα δυο τουλάχιστον να είναι φορτηγά για τη «...», οι δε άδειες κυκλοφορίας των εν λόγω οχημάτων και οι σχετικές βεβαιώσεις καταλληλότητας μεταφοράς των

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

ζητούμενων ειδών θα πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να προσκομιστούν κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών. Επισημαίνεται ότι σε κανένα σημείο της διακήρυξης δεν ορίζεται ότι τα οχήματα «...» απαγορεύεται να μεταφέρουν και «...».

32. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο παρεμβαίνων υπέβαλε με την προσφορά του κατάλογο των φορτηγών οχημάτων που διαθέτει και των σχετικών αδειών κυκλοφορίας και βεβαιώσεων καταλληλότητας (αρχεία «11_1_Κατάλογος Φορτηγών Οχημάτων» και «11_2_Άδειες και Βεβαιώσεις Καταλληλότητας Οχημάτων») εκ των οποίων συνάγεται ότι διαθέτει τα φορτηγά-οχήματα α) με αριθμ. κυκλοφορίας «...» και με άδεια καταλληλότητας για τη «...», β) με αριθμ. κυκλοφορίας «...» με άδεια καταλληλότητας για τη «...», γ) με αριθμ. κυκλοφορίας «...» με άδεια καταλληλότητας για τη «...», δ) με αριθμ. κυκλοφορίας «...» «...», ε) με αριθμ. κυκλοφορίας «...» με άδεια καταλληλότητας για τη «...», στ) με αριθμ. κυκλοφορίας «...» με άδεια καταλληλότητας για τη «...», ζ) με αριθμ. κυκλοφορίας «...» με άδεια καταλληλότητας για τη «...» και η) με αριθμ. κυκλοφορίας «...» με άδεια καταλληλότητας για τη «...». Ως εκ τούτου, από τα ανωτέρω έγγραφα προκύπτει ότι ο παρεμβαίνων διαθέτει τουλάχιστον έξι φορτηγά οχήματα, εκ των οποίων τα οχήματα με αριθμ. κυκλοφορίας «...» και «...» είναι κατάλληλα για τη «...», που περιλαμβάνονται στην ευρύτερη κατηγορία των «...». Συνεπώς, ο παρεμβαίνων απέδειξε ότι πληροί το κριτήριο τεχνικής ικανότητας του όρου 2.2.6.7 της διακήρυξης και ο τρίτος λόγος της δεύτερης προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

33. Επειδή, ο δεύτερος προσφεύγων με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής του ισχυρίζεται ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι δεν πληροί το κριτήριο επιλογής του όρου 2.2.7 της διακήρυξης, καθώς για τα είδη «...», «...» και «...» προσκόμισε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης πιστοποιητικά ISO των εταιρειών «...», «...» και «...» που δηλώθηκαν στην προσφορά του ως παραγωγοί των αντίστοιχων ειδών, από τα οποία όμως δεν προκύπτει ότι δραστηριοποιούνται στην παραγωγή των σχετικών ειδών.

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

34. Επειδή, στον όρο 2.2.6.5 της διακήρυξης προβλέπεται ότι οι διαγωνιζόμενοι απαιτείται να προσκομίσουν, επί ποινή αποκλεισμού, με την προσφορά τους, υπεύθυνη δήλωση στην οποία θα αναφέρεται για έκαστο είδος η επιχειρηματική μονάδα στην οποία παράγεται το κάθε είδος καθώς και ο τόπος εγκατάστασης αυτής. Περαιτέρω, στον όρο 2.2.7.2 της διακήρυξης τίθεται ως απαίτηση, σε περίπτωση που ο συμμετέχων δεν παράγει ο ίδιος κάποιο εκ των υπό προμήθεια ειδών, να προσκομιστεί το πιστοποιητικό ISO 22000:2005 της παραγωγού εταιρείας του εν λόγω είδους.

35. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο παρεμβαίνων δηλώσε με την προσφορά του ως παραγωγούς για τα είδη «...», «...» και «...» τις εταιρείες «...», «...» και «...» αντιστοίχως, και προσκόμισε α) για το είδος «...» πιστοποιητικό ISO 22000 της εταιρείας «...» με πεδίο εφαρμογής καθαρισμό, ξεφλούδισμα, διαχωρισμό, άλεση γυάλισμα και «...» του είδους β) για το είδος «...» πιστοποιητικό FSSC 22000 της εταιρείας «...» με πεδίο εφαρμογής καθαρισμό, επεξεργασία ταξινόμηση μεγεθών και «...» του είδους και πιστοποιητικό ISO 22000:2018 γ) για το είδος «...» πιστοποιητικό ISO 22000:2018 της εταιρείας «...» με πεδίο εφαρμογής επεξεργασία και «...» και δ) πιστοποιητικό ISO 22000:2018 της προμηθεύτριας εταιρείας «...» με πεδίο εφαρμογής την τυποποίηση και την εμπορία των ανωτέρω ειδών. Δεδομένου δε ότι για τα είδη που παράγονται πρωτογενώς όπως «...», «...» και «...» η παραγωγή τους δεν πιστοποιείται βάσει ISO, η απαίτηση του όρου 2.2.7.2 της διακήρυξης περί πιστοποιητικού ISO της παραγωγού εταιρείας, ως προς τα εν λόγω είδη, προδήλως αφορά τα εργοστάσια που επεξεργάζονται, «...» και διακινούν τα επίμαχα «...». Συνεπώς, ο παρεμβαίνων προσκόμισε τα απαιτούμενα, κατά τον ως άνω όρο της διακήρυξης πιστοποιητικά για τις εταιρείας-παραγωγούς των ειδκών «...», «...» και «...» και ο τέταρτος λόγος της δεύτερης προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

36. Επειδή, δοθέντος ότι, ως έχει ήδη εκτεθεί υπό σκέψη 23, συντρέχει νόμιμος λόγος απόρριψης της προσφοράς του πρώτου προσφεύγοντος, οι λόγοι της δεύτερης προσφυγής που αφορούν επιπρόσθετους λόγους απόρριψης της προσφοράς του πρώτου προσφεύγοντος θα πρέπει να

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

απορριφθούν ως απαραδέκτως προβαλλόμενοι, κατά τα εκτεθέντα υπό σκέψη 10. Όλως επικουρικώς, οι σχετικοί λόγοι της δεύτερης προσφυγής θα πρέπει να απορριφθούν και ως αβάσιμοι, δοθέντος ότι, αφενός μεν, ως έχει ήδη εκτεθεί υπό σκέψη 25, δεν απαιτείται οι διαγωνιζόμενοι να προσκομίσουν με την προσφορά τους τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του όρου 2.2.9.B.4 της διακήρυξης, αφετέρου, κατά τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, για τα είδη «...», «...» και «...» η απαίτηση του όρου 2.2.7.2 της διακήρυξης περί πιστοποιητικού ISO της παραγωγού εταιρείας αφορά τα εργοστάσια που επεξεργάζονται, «...» και διακινούν τα επίμαχα «...», ενώ, πέραν των ανωτέρω, ο πρώτος προσφεύγων, εκ των υποβληθέντων με την προσφορά του εγγράφων αποδεικνύει ότι έχει εκτελέσει δυο συμβάσεις κατά τον όρο 2.2.Γ.1 της διακήρυξης.

37. Επειδή, βάσει των ανωτέρω, η υπό κρίση πρώτη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, και να κατατέψει από το συνολικώς κατατεθέν από τον προσφεύγοντα παράβολο το ποσό των 1.351,43 ,κατ' άρθρο 363 του ν. 4412/2016, και να του επιστραφεί το ποσό των 3,57 ευρώ ως αχρεώστητη καταβολή (πέραν του νομίμου) . Επίσης, η υπό κρίση δεύτερη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, να γίνει δεκτή η παρέμβαση επί της δεύτερης προσφυγής του οικονομικού φορέα «...» και περαιτέρω, να μην εξεταστεί η παρέμβαση επί της δεύτερης προσφυγής του οικονομικού φορέα «...» λόγω του απαραδέκτου του σχετικού σκέλους της δεύτερης προσφυγής . Τέλος, πρέπει να καταπέσει το παράβολο που κατέθεσε ο δεύτερος προσφεύγων με την προσφυγή του, κατ' άρθρο 363 του ν.4412/2016.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την πρώτη προσφυγή

Διατάσσει την κατάπτωση εκ του κατατεθέντος επί της πρώτης προσφυγής παραβόλου ποσού 1.351,43 ευρώ υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και την επιστροφή στον προσφεύγοντα του ποσού των 3,57 ευρώ κατά τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό

Απορρίπτει τη δεύτερη προσφυγή

Αριθμός απόφασης: 1734,1735 /2023

Δέχεται την παρέμβαση επί της δεύτερη προσφυγής του οικονομικού φορέα
«...»

Διατάσσει την κατάπτωση του κατατεθέντος επί της δεύτερης προσφυγής
παραβόλου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2023 και εκδόθηκε στις 27
Νοεμβρίου 2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΡΑΔΗΜΑ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ**